

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Калина Христова Христова щатен преподавател и ръководител на департамент „Изящни изкуства“, Нов български университет, 8.2 Изобразително изкуство

на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ на Нов български университет, гр. София

по област на висше образование 8. Изкуства професионално направление 8.2 Изобразително изкуство (керамика)

В конкурса за „професор“, обявен в Държавен вестник, ДВ бр. 51/18.06.2021 г. за нуждите на департамент „Изящни изкуства“ като единствен кандидат участва доцент д-р Моника Петрова Попова, Нов български университет.

I. Кратки биографични данни за кандидата

Доц. д-р Моника Попова е родена е на 10 декември 1968 г. в град София. През 1996 г. завършва ВИИИ „Николай Павлович“ специалност „Керамика“ в курса на проф. Красимир Джидров. През 2014 г. защитава дисертационен труд на тема: „Скулптурата по времето на Тиванските царе XII и XVIII династии“, с научен ръководител проф. Сергей Игнатов в докторска програма „Египтология“ на НБУ.

От 2000 г. Моника Попова започва да преподава в програмите „Графичен дизайн“ и „Пластични изкуства“ като главен асистент, а е щатен доцент по керамика в департамент „Изящни изкуства“ от 2010 г. Доц. д-р Моника Попова демонстрира много активна и творческа, и преподавателска дейност. Списъкът със самостоятелните ѝ творчески изяви е дълъг и маркира не само успехите ѝ на културната сцена, но и успехите ѝ в развиването на програми в областта на керамичното изкуство (модул „Керамика и порцелан. Дигитални форми“ и „МП „Керамика и „ в Нов български университет).

След създаването на департамент „Изящни изкуства“, доц. д-р Моника Попова участва активно в изграждането на структурата и тематиката на голяма част от курсовете

в тези програми, в които се преподава керамика. Преподавателската ѝ дейност е свързана със стимулиране на изява на творческите способности на студентите. Доц. Попова организира много практики и стажове, които са от изключителна важност за практическото обучение на студентите.

II. Общо представяне на процедурата и кандидата (Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет)

В конкурса за „професор“ доц. д-р Моника Петрова Попова е представила документи, които са в съответствие с наукометричните показатели, заложи в Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и изискванията на НБУ както следва:

Кандидатът за заемане на академичната длъжност „професор“ доц. д-р Моника Попова при изискуеми 750 точки е представила научна-творческа продукция и материали за участие в конкурса възлизащи общо на 1885 точки. Те превишават минималните национални изисквания и изискванията на НБУ с 1135 точки.

Това ми дава основание да твърдя, че кандидатът доц. д-р Моника Попова покрива изискванията по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и тези на НБУ за участие в обявения конкурс за заемане на академична длъжност „професор“.

III. Обща характеристика на дейността на кандидата. Изследователска (творческа) дейност и резултати

Доц. д-р Моника Попова има впечатляваща творческа активност. Тя все едно не познава паузите между различни творчески периоди и прескача от един в друг, винаги намирайки си някакво лично предизвикателство, свързано с избора на изразни средства. В творчеството си Моника Попова демонстрира една чудесна хибридность, в която се

предизвиква с интересни и трудни технологични решения. Умелото прескачане от малкия до големия формат в работите на Моника Попова е свидетелство за нейната творческа гъвкавост и адаптивност. В последните си изложби тя представя шити и бродирани керамики и картини, картини в смесена техника, някои, от които в декоративен стил, използва активно стилизацията и илюстративния подход, а работите ѝ винаги са вълнуващ визуален разказ – винаги личен и емоционален.

Представеният хабилитационен труд представлява творческа монография на доц. д-р Моника Попова за периода от 2014 до 2019 г. (Попова, М. 2019, Моника Попова, изложби 2014-2019, J-Point Plus, ISBN 978-619-188-278-6). Ще си позволя да коментирам избрани творчески изяви на доц. д-р Моника Попова в качеството си на нейн колега – художник и почитател на нейното творчество. Ще подредя изявите в хронологичен ред, започвайки с тези, които са реализирани най-близо по период на участието ѝ в този конкурс. Коментарът ми върху творческите изяви не е подреден спрямо тяхната значимост и творчески принос на кандидата.

Напълно се съгласявам с думите на вече покойният акад. Светлин Русев в рецензията му за изложбите на доц. д-р Моника Попова, представени в каталога ѝ, който е и хабилитационен труд по настоящия конкурс:

„Трудно ми е да определя къде се намираме. Изложба, дори и в най-разширеното понятие за изложба, трудно може да се нарече! Имам чувството, че съм попаднал в някакво древно светилище, в което странни знаци, йероглифи, рисунки, препратени от пещерите до едно модерно разбиране за концептуална пластичност, заедно с прости и чисти мисли, като притчи, са навлезли в съвременния изначален национален дух“.¹

¹ https://www.bogdanbogdanov.net/bg_forum.php

През 2019 година доц. д-р Моника Попова реализира изложбата „Горен пласт точки“ в галерия „Червената точка“, в която представя шест мащабни картини решени в като двупластово силно стилизирано изображение. Може да се каже, че картините се превръщат в двуполюсна, двупластова визуална провокация. Моника Попова описва пластове в картините си като създадени на основата на пиктограмно изписване на човешки състояния в контраст със втори пласт от точки – визуална пунктуация от различни по цвят, точки с еднакъв размер.

През 2017 година доц. д-р Моника Попова реализира изложбата „1+1=1+1“ в Галерия за съвременно изкуство към СБХ Шипка 6. Изложбата представлява проект, в който Моника Попова диалогизира с текстове и идеи на Иван Кулеков. Представя ни колекция от колажи, бродерии, рисунки и керамични съдове, които социализират емоциите и желанията, които оставят на зрителя да обобщи смислово видяното, картини, които не налагат ритъм, а представят симбиоза между текст и образ.

През 2016 година доц. д-р Моника Попова реализира изложбата „Сито“ в галерия „Райко Алексиев“. Като зрител определям тази изложба за много перформативна. В тази изложба Моника Попова ни представя инсталация, изградена от 500 кухненски сита, като 30 от тях са избродирани. Подредени в мрежа на пода на галерия „Райко Алексиев“ ситата изпълват пространството на галерията много премерено и същевременно създавайки физическа конструкция, която принуждава зрителя да се движи по периферията на пространството. Моника Попова заключва в ситата символите на бита, дома и жената. Образът на жената винаги има особено символно значение в картините на авторката.

През 2014 година доц. д-р Моника Попова реализира изложбата „Максимална степен на болка“ в галерия „Райко Алексиев“. Смятам, че тази изложба е една от кулминациите в творческия път на Моника Попова. Това е един изключително откровен

визуален разказ, апропо, всичките ѝ проекти са много лични и *изживяни*. В тази изложба Моника Попова засвидетелства своя оригинален и експресивен художествен стил.

Творбите в изложбата „Максимална степен на болка” представляват синтез на дългогодишна ѝ работа върху пластични и тематични натрупвания, и стилови експерименти, върху вложените символни значения. Изложбата ни представя една хомогенна тъкан от знаци и рисунки, естетическото преживяване за сетивата.

IV. Учебна и преподавателска дейност

Доц. д-р Моника Попова преподава в Нов български университет от 2010 г. Преподава курсове към различни програми по изкуства в НБУ към департамент „Изящни изкуства“ и департамент „Кино, реклама и шоубизнес“, както и общообразователни курсове за знания и умения. Доц. д-р Моника Попова е автор на общообразователен курс „Пърформанс“, преподава в общообразователен курс за знания: GENB057 Изразните средства в изобразителното изкуство. Автор е на магистърска програма „Керамика и порцелан. Съвременни и дигитални форми“ и е основният преподавател в нея. Програмата се радва на засилен интерес от страна на кандидатстудентите.

Доц. д-р Моника Попова има доста натоварена учебна програма от курсове в общообразователното обучение за умения, в курсове към БП „Визуални изкуства“, модул „Керамика и порцелан. Дигитални форми“, както и в МП „Керамика и порцелан. Съвременни и дигитални форми“. Ще спомена заглавията само на някои от курсовете, на които Моника Попова е автор и които води и в настоящата учебна година: Декоративни процеси в керамиката и порцелана, Експериментално формообразуване и процеси на изпичане, Работа с природни материали. Смесени техники, Рисунка и стилизация, Дрвен и съвременен знак и форма, Керамика, Порцелан и др.

V. Административна и обществена дейност

Един от важните аспекти в административната дейност на кандидата се състои в умението на доц. д-р Моника Попова умело да менажира УПИЗ „Керамика“ към Център по изкуства на НБУ. Може да се каже, че ателието по керамика е едно от най-активните. Студентите представят резултатите от обучението си в програмите с изключителна честота. По-важното е, че техните изяви не остават незабелязани от публиката. Една от последните, организирани студентски изложби от доц. д-р Моника Попова в галерия „Сан Стефано“ в София показа около 110 творби, от които 80 станаха чуждо притежание, намериха свой почитател и собственик. Тази инвестиция на време и енергия в осигуряването на практическа реализация на усилията на студентите заслужава възхищение.

VI. Лични впечатления от кандидата

Мога да изкажа личните си изключително положителни впечатления от доц. д-р Моника Попова като един от най-ентузиазираните си и неуморни колеги в департамент „Изящни изкуства“. Моника е ерудиран преподавател и талантлив художник. Работите ѝ не се страхуват от мащаба и пространството – умение, което е трудно за поддържане с такъв интензитет, с който го прави Моника Попова. Тя е *халла*, това е и една от темите, които я занимават в последната година и половина, тема която споделя и със студентите в учебната им работа.

Несъмнено Моника Попова е един от най-интересните художници на нашето съвремие, а работата ѝ се отличава с разпознаваемост и същевременно оригинален и постоянно трансформиращ се авторски стил.

VII. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Нямам критични забележки към общото представяне на кандидата – доц. д-р Моника Петрова Попова. Препоръчвам ѝ единствено да продължи и преподавателската и творческата си дейност със същата енергия и всеотдайност, професионален дух и широк мироглед, не загърбвайки традиционните форми, и не пренебрегвайки новите технологии и иновации в методите на преподаване и керамичното изкуство.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение искам да изразя своето положително мнение за очертаните приноси в творчеството и научно-изследователска дейност на доц. д-р Моника Петрова Попова, както и извършваната от нея преподавателска дейност, които отговарят на областта и професионалното направление на обявения конкурс. Призовавам уважаемите членове на научното жури да подкрепят кандидатурата ѝ и да предложим пред Академичния съвет на НБУ доц. д-р Моника Попова да бъде избрана за „професор“ по професионално направление 8.2. Изобразително изкуство (керамика).

29.10.2021 г.

.....
/доц. д-р К. Христова/